

ความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในจังหวัดเลย*

กัลยา ยศคำลือ¹

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในจังหวัดเลย 2) เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในจังหวัดเลย จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล 3) ศึกษาแนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในจังหวัดเลยและ 4) ศึกษากระบวนการไปใช้สิทธิเลือกตั้งของประชาชนตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 เป็นวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ กลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน ได้แก่ ประชาชน ชาวชนและคณะกรรมการการเลือกตั้งจังหวัดเลย กำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้สูตรของยามานะ (Yamane) และการสุ่มแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) เครื่องมือวิจัยเชิงปริมาณเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ .96 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการทดสอบสมมติฐานใช้สถิติเอฟ (F-test) ทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe) วิธีการเก็บข้อมูลวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) คือ การสนทนา (Focus Group discussion) การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth interview) ใช้การพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive analysis)

ผลการวิจัยพบว่า 1) ความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในจังหวัดเลย ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง คือ ด้านการตัดสินใจทางการเมือง ด้านการประเมินผลทางการเมือง ด้านการแสดงความคิดเห็นทางการเมือง และด้านข้อมูลข่าวสารทางการเมือง ตามลำดับ 2) ประชาชนในจังหวัดเลยที่มีเพศ ระดับการศึกษา อายุและอาชีพต่างกันมีส่วนร่วมทางการเมืองไม่แตกต่างกัน 3) แนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองคือ จัดทำสิ่งพิมพ์ข้อมูล เพิ่มหอกระจายข่าว มีงบประมาณบรรจุไปใช้สิทธิเลือกตั้ง จัดทำเว็บไซต์ช่องทางสื่อสารและจัดตั้งศูนย์รับข้อมูลทางการเมืองหน่วยงานภาครัฐควรให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นในการวางแผนจัดกิจกรรมการเมืองในระดับจังหวัด 4) กระบวนการไปใช้สิทธิเลือกตั้งของประชาชน ประกอบด้วย กระบวนการกล่อมเกลาก่อนการเลือกตั้งทำให้เขาชนได้เรียนรู้วิถีทางการเมือง ใช้การจัดการความรู้ (Knowledge Management) และเตรียมความพร้อมให้เขาชนสามารถพัฒนาสู่การเป็นพลเมืองที่มีประสิทธิภาพข้อเสนอแนะ คือ ควรให้ประชาชนได้ดำเนินการอย่างอิสระและภาครัฐสนับสนุนงบประมาณในการจัดทำข้อมูลข่าวสารกิจกรรมในชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรเพิ่มพื้นที่ติดตั้งหอกระจายข่าวสาร ติดป้ายประกาศข้อมูลการเมืองให้เป็นปัจจุบัน ควรให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นในการวางแผนจัดทำข้อบัญญัติงบประมาณของกิจกรรมด้านการเมือง หน่วยงานภาครัฐในระดับจังหวัดควรให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นและวางแผนจัดกิจกรรมการเมืองเพิ่มขึ้น รัฐควรจัดสรรงบประมาณในกิจกรรมบรรจุไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ควรสร้างแรงจูงใจให้ประชาชนได้ร่วมเป็นคณะกรรมการจัดการเลือกตั้งและจัดตั้งศูนย์รับข้อมูลทางการเมืองในชุมชน

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วม, การเมือง, ประชาชนจังหวัดเลย

* บทความวิจัย สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ภาควิชาสังคมศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย พ.ศ. 2557

¹ ผู้ช่วยศาสตราจารย์, คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย, E-mail: yaeduca@hotmail.com

Political Participation Opinions of People in Loei Province^{*}

Kalaya Yotcamlue¹

Abstract

The purposes of the research were to 1) study political participation opinions of people in Loei Province, 2) compare political participation opinions of people in Loei Province to be sort out of sex, age, education and occupation, 3) study of trend of promotion political participation of people in Loei Province and 4) study the election process. This is a quantitative and qualitative research. The instruments used to collect data were questionnaires and interviews. The technique of probability sampling, Taro Yamane and stratified random sampling was used to collect data. A simple random Sampling was used to collect data with questionnaires for 400 people. Research quantitative instrument was a questionnaire with reliability coefficient of .96. Collected data were analyzed and statistics used were percentages, mean scores, standard deviations and hypothesis test by ANOVA (F-test) and Scheffe method. The qualitative of research descriptive election process on Constitution of the Kingdom of Thailand, BE 2550 comprised political learning, political knowledge management, election process of people and role of election commission.

The findings: 1) The political participation opinion of people in Loei Province were moderate and ranked as follows; political decision, political evaluation, political opinion and political information. 2) No significant difference on sex, age, education and occupation. 3) The people have recommendation: providing and publications, setting budget for election commission, communication channel, information center and planning political activities. 4) The election process comprised political learning, political knowledge management, representativeness of political outcomes and the perceived legitimacy of governments and policies. Research suggestion were people should be independent and government supports the budget, local government sets hotline towers, people have participation opinion in activities planning, government will set budget to promote election, make motivation on election commission and community political center.

Keywords: Political, Participation, Loei people

^{*} Research Article from Public Administration Program, Department of Social Science Faculty of Humanities and Social Science, Loei Rajabhat University, Thailand, 2014

¹ Assistant. Professor, Faculty of Humanities and Social Science Loei Rajabhat University, E-mail: yaeduca@hotmail.com

ความสำคัญและปัญหาการวิจัย

สิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 72 กำหนดว่าประชาชนมีหน้าที่ไปเลือกตั้ง มาตรา 74 บุคคลซึ่งเป็นข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้างหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอื่น การปฏิบัติหน้าที่อันยวความสะดวกต่อประชาชน ต้องวางตัวเป็นกลางทางการเมือง และมาตรา 87 รัฐต้องดำเนินการตามแนวนโยบายการมีส่วนร่วมของประชาชน (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550, 2550, น. 78-79) ซึ่งปัจจุบันนโยบายของภาครัฐตลอดจนกฎหมายได้ให้ความสำคัญต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน เป็นการสะท้อนให้เห็นว่ารัฐให้ความสำคัญต่อประชาชนในการดำเนินงานต่างๆของรัฐ (กัลยา ยศคำลือ, 2552, น. 1)

ทฤษฎีการเมืองอธิบายไว้ว่าการเมือง (Politics) คือ กระบวนการและวิธีการ ที่จะนำไปสู่การตัดสินใจของกลุ่มประชาชน นำไปประยุกต์ใช้กับรัฐบาล ซึ่งกิจกรรมทางการเมืองสามารถเกิดขึ้นได้ทั่วไปในทุกกลุ่มที่มีปฏิสัมพันธ์กัน Harold Lasswell (1948, p. 17) ได้นิยามการเมืองว่า เป็นการตัดสินใจว่าใครจะได้อะไร เมื่อใดและอย่างไร หากเกิดปัญหขึ้นในระหว่างมนุษย์ด้วยกันหรือการจะทำให้สังคมมีความเจริญก้าวหน้าขึ้นไป หลักเลียงมิได้ที่จะต้องเกี่ยวข้องกับการใช้อำนาจทางการเมืองและบริบทที่สะท้อนออกมาในเรื่องของการใช้อำนาจเพื่อการปกครองประชาชน การเมืองการปกครองซึ่งเป็นสภาพการณ์และผลที่เกิดจากการกระทำของมนุษย์ (Eulau Heinz, 1963, p. 3) ซึ่งการศึกษารัฐศาสตร์คือศึกษาพฤติกรรมทางการเมือง วิเคราะห์การได้มาซึ่งอำนาจและการนำอำนาจไปใช้ เป็นความสามารถที่จะบังคับให้ผู้อื่นกระทำตามสิ่งที่ตนตั้งใจ (จรรยา สุภาพ, 2554, ออนไลน์)

หลักการมีส่วนร่วมของประชาชนในระบอบประชาธิปไตยแบบตัวแทน กำหนดไว้ว่าประชาชนจะเลือกผู้แทนทำหน้าที่แทนตนในรัฐสภาและเจตจำนงของรัฐสภาถือเป็นความต้องการของประชาชนในปัจจุบัน ประชาชนที่มีปัจจัยส่วนบุคคลต่างกันมีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกันด้วย จึงไม่สามารถควบคุมตรวจสอบการใช้อำนาจทางการเมืองของรัฐบาลได้เต็มที่ โดยขอบเขตของการมีตัวแทนของปวงชนนั้น ต้องเป็นไปอย่างกว้างขวาง ประชาชนทั่วไปต้องมีสิทธิที่จะมีตัวแทน สิทธิในการออกเสียงเลือกตั้งจะเป็นของกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งและสิทธิพื้นฐานของประชาชนต้องได้รับการรับรอง เช่น สิทธิในการพูด สิทธิในการเขียน สิทธิในการประกอบอาชีพ สิทธิในการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร สิทธิในการนับถือศาสนา การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนมีหลายลักษณะ เช่น การลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง การพูดคุยเรื่องการเมือง การช่วยพรรคการเมืองในการณรงค์หาเสียง การเข้าร่วมประชุม การเป็นผู้สมัครเข้ารับเลือกตั้ง หรือแม้แต่การเดินขบวนประท้วงหรือสนับสนุนการดำเนินการของรัฐที่ยังผลให้ตนเองได้ประโยชน์หรือเสียประโยชน์ย่อมถือว่าเป็นการมีส่วนร่วมในการเมือง และการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่เป็นหัวใจสำคัญของประชาธิปไตยแบบตัวแทน คือ การมีส่วนร่วมในกระบวนการเลือกตั้งผู้แทนที่ไม่มีการทุจริต ไม่มีการ

ข้อสิทธิขายเสียงและประชาชนจังหวัดเลยต้องการนักการเมืองที่มีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ คือ ด้านบุคลิกภาพ ด้านคุณธรรมจริยธรรมและด้านภาวะผู้นำ (สุรพงษ์ พันชะโก, 2555)

ผู้วิจัยเป็นพนักงานในสถาบันอุดมศึกษา สาขาวิชาการ สอนสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ได้เห็นความสำคัญของปฏิบัติงานประจำและการทำวิจัยควบคู่กัน ซึ่งการใช้กระบวนการวิจัยเป็นฐานในการพัฒนา (Research Based Development) ประกอบด้วย การพัฒนาความรู้ องค์กรและงาน เพราะการวิจัยในสถาบัน (Routine to Research: R2R) เป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาองค์กร เป็นช่องทางส่งเสริมให้บุคลากรได้พัฒนาศักยภาพทางวิชาการและมีโอกาสด้านความก้าวหน้าในวิชาชีพควบคู่ไปกับการพัฒนาองค์กร ซึ่งจากข้อเสนอแนะการวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมทางการเมืองศึกษากรณีนักศึกษาภาควิชาสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลยปี พ.ศ. 2552 ควรมีการศึกษาวิจัยทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพเรื่องการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในจังหวัดเลย (กัลยา ยศคำลือ, 2552, น. 80) เพื่อเป็นการต่อยอดงานวิจัยดังกล่าว จึงสนใจวิจัยเรื่องความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในจังหวัดเลย เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมการสอนในชั้นเรียนและปลูกฝังความรู้ทางการเมืองการปกครองและกระบวนการไปใช้สิทธิเลือกตั้งในจังหวัดเลย ซึ่งจะนำไปพัฒนาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์ปัจจุบันและรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิตที่กำลังดำเนินการขออนุมัติเปิดหลักสูตรเป็นการส่งเสริมนักศึกษาที่เป็นเยาวชนในจังหวัดเลยให้มีส่วนร่วมทางการเมืองเพิ่มขึ้น เพราะนักศึกษาจะต้องเติบโตเป็นพลเมืองที่ดีในอนาคตและจะนำเสนอต่อหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้เป็นแนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในจังหวัดเลยให้กว้างขวางมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในจังหวัดเลย
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในจังหวัดเลย จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
3. เพื่อศึกษาแนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในจังหวัดเลย
4. เพื่อศึกษากระบวนการไปใช้สิทธิเลือกตั้งของประชาชนตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550

สมมุติฐานการวิจัย

ประชาชนจังหวัดเลยที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษาและอาชีพต่างกันมีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน

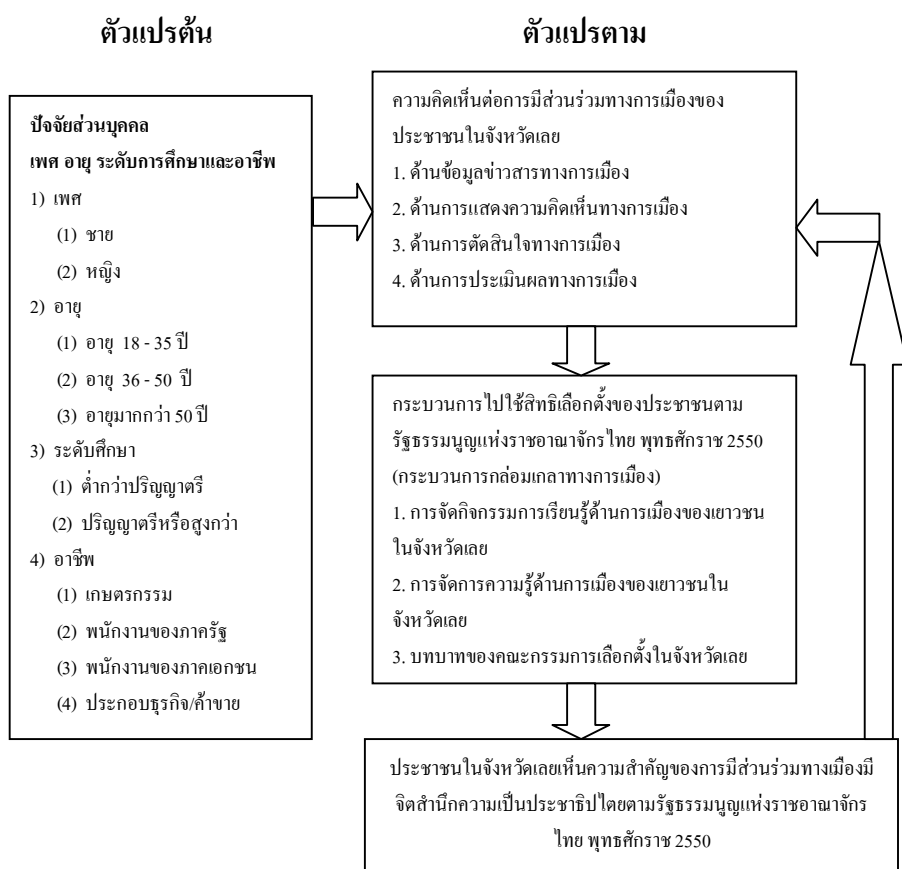
แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

การมีส่วนร่วมทางการเมืองถือเป็นองค์ประกอบหนึ่งในการขับเคลื่อนระบอบประชาธิปไตยไปสู่ผู้แทนแท้ของระบอบการเมืองการปกครองที่เป็นของประชาชน โดยประชาชนและเพื่อประชาชนอย่างแท้จริง รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองตามระบอบประชาธิปไตยได้มากขึ้นและง่ายขึ้น โดยได้มีการปรับปรุงโครงสร้างทางการเมืองเริ่มตั้งแต่กระบวนการการเลือกตั้ง ที่มาและคุณสมบัติของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา หลักเกณฑ์ในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายและการถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและข้าราชการระดับสูง และเพิ่มหลักการให้กับการออกเสียงประชามติโดยให้ผลของการออกเสียงประชามติเป็นการให้คำปรึกษาแก่คณะรัฐมนตรีหรือให้มีผลเป็นข้อยุติได้ ซึ่งแต่เดิมผลของประชามติเป็นเพียงแต่การให้คำปรึกษาเท่านั้น (สำนักประชาสัมพันธ์, 2554, น. 7)

สำหรับกระบวนการกล่อมเกลางานการเมือง (Political Socialization Process) นั้น Lucian Pye ได้กล่าวว่าลำดับขั้นตอนจำแนกได้ 4 ขั้นตอนคือ 1) ขั้นตอนสร้างความโน้มเอียง (Orientation) ให้บุคคลเข้าสู่ความเป็นมนุษย์โดยชี้ให้เห็นแนวทางการเรียนรู้วิธีในการดำเนินชีวิตหรือการอยู่ร่วมกันของบุคคลในสังคม 2) ขั้นมีตัวตน (Identity) เกิดบุคลิกภาพพื้นฐาน มีสำนึกว่าตนเองเป็นส่วนหนึ่งของสังคม 3) ขั้นที่บุคคลได้รับการกล่อมเกลางานการเมือง มีทักษะ เข้าใจเหตุการณ์ความเป็นไปทางการเมืองต่างๆ ที่เรียกว่าเกิดวัฒนธรรมทางการเมืองผ่านตัวแทนการกล่อมเกล่า (Political Socializing Agents) และ 4) ขั้นตอนที่บุคคลผ่านจากการเป็นสมาชิกของการเมืองที่ไม่ได้มีกิจกรรม (Passive) มาเป็นผู้เข้าร่วมที่มีบทบาททางการเมือง เรียกว่า การเลือกสรรทางการเมือง (Political Recruitment) โดยบุคคลจะมีความเข้าใจต่อการเมืองอย่างลึกซึ้งและมีทัศนคติทางการเมืองหรือเรียกว่ามีบุคลิกภาพทางการเมืองอย่างชัดเจนหรืออาจเรียกว่า กระบวนการสังคมประกิตทางการเมืองหรือกระบวนการหล่อหลอมทางการเมืองหรือกระบวนการเรียนรู้ทางการเมือง (Lucian Pye, 1962, p. 44-48) นอกจากนี้ ชัยอนันต์ สมุทวณิช ได้อธิบายว่าการเมืองเป็นเรื่องของการแข่งขันกันเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ในการแบ่งปันคุณค่าที่ให้ประโยชน์แก่ฝ่ายตนมากที่สุด เท่าที่จะเป็นไปได้ หรือ “The competition for the authority to determine the authoritative allocation of values to society” โดยนัยเช่นนี้ การเมืองอยู่ภายใต้การแข่งขัน ชัดแย้งของฝ่ายต่างๆ เพื่อให้ได้มาซึ่งอำนาจทางการเมืองที่ทุกๆ ฝ่ายยอมรับได้ว่ารัฐเป็นการรวมกันของกลุ่มหลากหลายในสังคม และรัฐมิได้เป็นเครื่องมือทางการบริหารโดยที่มิได้เป็นตัวกระทำทางการเมือง (Actors) ที่จะขึ้นนำการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและเศรษฐกิจ แต่รัฐเป็นเพียงรัฐบาล (State as government) ที่ทำหน้าที่เอื้ออำนวยความสะดวกในการแข่งขันกันของกลุ่มหลากหลายเท่านั้น (ชัยอนันต์ สมุทวณิช, 2535, น. 6) ซึ่งการมีส่วนร่วมของประชาชนถือเป็นหลักสากลที่อารยประเทศให้ความสำคัญและเป็นประเด็นหลักที่สังคมไทยให้ความสนใจที่จะพัฒนาการเมืองเข้าสู่

ระบอบประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง โดยเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการร่วมรับรู้ ตัดสินใจมากขึ้นจะส่งผลให้ระบบการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยของไทยมีความเข้มแข็งยิ่งขึ้น (สำนักบริการข้อมูลและสารสนเทศ, 2554, ออนไลน์)

กรอบแนวคิดการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งแะระเหัความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ประกอบด้วย 4 ด้าน ดังนี้ ด้านข้อมูลข่าวสารทางการเมือง ด้านการแสดงความคิดเห็นทางการเมือง ด้านการตัดสินใจทางการเมืองและด้านการประเมินผลทางการเมืองแสดงกรอบแนวคิดการวิจัยดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้กระบวนการวิจัยเชิงปริมาณและวิจัยเชิงคุณภาพ โดยประชากรที่ใช้การวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ประชาชนในจังหวัดเลยที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไปที่มีสิทธิ์เลือกตั้ง จำนวน 463,088 คน (สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเลย, 2555, ออนไลน์) กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ประชาชนในจังหวัดเลย

ที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไปที่มีสิทธิ์เลือกตั้ง จำนวน 400 คน กำหนดตัวอย่างโดยใช้ สูตรของ Yamane, Taro (1973) และจากนั้นทำการสุ่มแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) (ศุภวัฒนากร วงศ์ธนวสุและ พิรสิทธิ์ คำวนศิลป์, 2552, น. 28) จำแนกกลุ่มตัวอย่างเป็นวิจัยเชิงปริมาณ ประชาชน จำนวน 371 คน แสดงดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ในจังหวัดเลย	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	กลุ่มตัวอย่าง ประชาชน	กลุ่มตัวอย่าง เยาวชน	กลุ่มตัวอย่าง คณะกรรมการ การเลือกตั้ง
เมืองเลย	89,858	77	71	2	1
เชียงคาน	45,314	39	36	1	1
ท่าลี่	20,272	16	15	1	1
ภูเรือ	16,117	14	13	1	1
ด่านซ้าย	37,424	33	31	1	1
นาแห้ว	8,451	7	6	1	1
ภูหลวง	17,838	15	14	1	1
ปากชม	28,267	25	24	1	1
นาด้วง	19,112	17	16	1	1
วังสะพุง	83,577	72	67	1	1
เอราวัณ	24,422	21	19	1	1
ผาขาว	29,728	26	24	1	1
หนองหิน	17,569	15	14	1	1
ภูกระดึง	25,139	23	21	1	1
รวม	463,088	400	371	15	14

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับมีความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .96 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการทดสอบสมมติฐานใช้สถิติเอฟ (F-test) ทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffe)

2. สำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพ กลุ่มตัวอย่างคือ เยาวชนที่เป็นนักศึกษาในจังหวัดเลย จำนวน 15 คน และคณะกรรมการการเลือกตั้งในจังหวัดเลย ประกอบด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง ใน 14 อำเภอ คือ อำเภอเมืองเลย อำเภอท่าลี่ อำเภอเชียงคาน อำเภอภูกระดึง อำเภอภูเรือ อำเภอนาแห้ว อำเภอปากชม อำเภอด่านซ้าย อำเภอนาด้วง อำเภอวังสะพุง อำเภอหนองหิน อำเภอเอราวัณ อำเภอภูหลวง และอำเภอผาขาว

รวม 14 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพ คือ การสนทนากลุ่ม การสัมภาษณ์เชิงลึก กระบวนการไปใช้สิทธิเลือกตั้งของประชาชนตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ประกอบด้วย 1) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านการเมืองของเยาวชน 2) การจัดการความรู้ด้านการเมืองของเยาวชน 3) กระบวนการไปใช้สิทธิเลือกตั้งของประชาชนและ 4) บทบาทหน้าที่ในการเลือกตั้งของคณะกรรมการเลือกตั้ง วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การพรรณนาวิเคราะห์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ข้อมูลการวิจัยเชิงปริมาณ ผู้วิจัยนำแบบสอบถามวิจัยให้แก่ประชาชนจังหวัดเลย กลุ่มตัวอย่างจำนวน 371 ชุด นับวันและเวลาการเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืนและได้ทำการตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถาม ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล 4 สัปดาห์

2. ข้อมูลการวิจัยเชิงคุณภาพเก็บข้อมูลจากเยาวชนและคณะกรรมการการเลือกตั้งในเขตจังหวัดเลย ตรวจสอบข้อมูล สรุปข้อมูลชั่วคราวและกำจัดข้อมูลที่ไม่ต้องการออกและสร้างบทสรุปพร้อมพิสูจน์บทสรุปเพื่อให้ค้นพบข้อมูลที่นำมาสังเคราะห์ ประกอบด้วย 1) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านการเมืองของเยาวชนในจังหวัดเลย 2) การจัดการความรู้ด้านการเมืองของเยาวชนในจังหวัดเลย 3) การสนทนากลุ่ม ประชาชนเกี่ยวกับกระบวนการไปใช้สิทธิเลือกตั้งในจังหวัดเลยและ 4) การสัมภาษณ์เชิงลึก คณะกรรมการเลือกตั้งในจังหวัดเลยเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ในการเลือกตั้ง

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลการวิจัยเชิงปริมาณ ด้านปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชนในจังหวัดเลย ใช้การแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ (Percentage) วิเคราะห์การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน คำนวณค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) การแปลผลข้อมูลโดยเทียบเกณฑ์การแปลค่าเฉลี่ย (บุญชม ศรีสะอาด, 2543, น. 103) วิเคราะห์การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในจังหวัดเลย จำแนกตามเพศและระดับการศึกษา โดยใช้สถิติการทดสอบที (Independent sample t-test) จำแนกตามอายุและอาชีพ โดยใช้สถิติการทดสอบเอฟ (F-test) สำหรับวิเคราะห์แนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนโดยการแจกแจงความถี่

2. ข้อมูลการวิจัยเชิงคุณภาพ วิเคราะห์กระบวนการไปใช้สิทธิเลือกตั้งของประชาชนตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 โดยใช้การพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive analysis) พิสูจน์บทสรุปดังนี้ 1) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (Learning) ด้านการเมืองของเยาวชนในจังหวัดเลย 2) จัดการความรู้ (Knowledge Management: KM) ด้านการเมืองของเยาวชนในจังหวัดเลย 3) การสนทนากลุ่มประชาชน (Focus Group discussion) เกี่ยวกับกระบวนการไปใช้สิทธิเลือกตั้งในจังหวัดเลยและ 4) การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth interview) คณะกรรมการเลือกตั้งในจังหวัดเลยเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ในการเลือกตั้ง

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์และเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในจังหวัดเลยแสดงดังตารางที่ 1-2

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในจังหวัดเลย ภาพรวม

ความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในจังหวัดเลย	ระดับการมีส่วนร่วม			
	$\bar{X}$	S	แปลผล	ลำดับ
1. ด้านข้อมูลข่าวสารทางการเมือง	2.47	.63	น้อย	4
2. ด้านการแสดงความคิดเห็นทางการเมือง	2.98	.44	ปานกลาง	3
3. ด้านการตัดสินใจทางการเมือง	3.60	.40	มาก	1
4. ด้านการประเมินผลทางการเมือง	3.18	.50	ปานกลาง	2
เฉลี่ยรวม	3.06	.26	ปานกลาง	

จากตารางที่ 1 พบว่า ประชาชนในจังหวัดเลยมีส่วนร่วมทางการเมืองภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.06$) เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงไปหาต่ำ คือ ด้านการตัดสินใจทางการเมือง ($\bar{X} = 3.60$), ด้านการประเมินผลทางการเมือง ($\bar{X} = 3.18$) และด้านการแสดงความคิดเห็นทางการเมือง ($\bar{X} = 2.98$) และด้านข้อมูลข่าวสารทางการเมือง ($\bar{X} = 2.47$) ตามลำดับ ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในจังหวัดเลย จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา อายุและอาชีพ

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในจังหวัดเลย จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา อายุและอาชีพ

ความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในจังหวัดเลย		SS	df	MS	F	p-value
1. เพศ	ระหว่างกลุ่ม	56.81617	226	1.277	1.02845	0.431
	ภายในกลุ่ม	35.2	144	0.390		
	รวม	92.01617	370			
2. อายุ	ระหว่างกลุ่ม	122.9179	226	0.188	1.059086	0.356
	ภายในกลุ่ม	73.95	144	0.189		
	รวม	196.8679	370			
3. ระดับการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	54.09268	226	0.231	1.084409	0.300
	ภายในกลุ่ม	31.78333	144	0.156		
	รวม	85.87601	370			
4. อาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	323.213	226	0.795	1.085996	0.297
	ภายในกลุ่ม	189.6333	144	0.248		
	รวม	512.8464	370			

จากตารางที่ 2 พบว่า ประชาชนในจังหวัดเลยที่มีเพศ ระดับการศึกษา อายุและอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการร่วมทางการเมืองภาพรวมไม่แตกต่างกัน ผลการพิสูจน์สมมติฐานไม่เป็นไปตามที่ตั้งไว้ ซึ่งพบว่าประชาชนที่มีเพศ ระดับการศึกษา อายุและอาชีพต่างกันมีส่วนร่วมทางการเมืองไม่แตกต่างกัน

2. ผลการวิเคราะห์แนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในจังหวัดเลย มีดังต่อไปนี้

1. ด้านข้อมูลข่าวสารทางการเมือง คือ จัดทำสิ่งพิมพ์ข้อมูลข่าวสารการจัดกิจกรรมทางการเมืองในชุมชนควรให้ประชาชนได้ดำเนินการอย่างอิสระและภาคีรัฐสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินการ องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) และเทศบาลควรเพิ่มพื้นที่ติดตั้งหอกระจายข่าวสาร ให้ครอบคลุมพื้นที่รับผิดชอบ เพื่อให้ประชาชนได้รับฟังข้อมูลอย่างต่อเนื่อง คือ การติดป้ายประกาศเกี่ยวกับข้อมูลการเมือง อบต. และเทศบาลควรจัดทำให้เป็นปัจจุบัน

2. ด้านการแสดงความคิดเห็นทางการเมือง คือ หน่วยงานภาครัฐควรให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการวางแผนจัดกิจกรรมการเมืองในระดับจังหวัดเพิ่มขึ้น องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) และเทศบาลควรให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการวางแผนจัดทำข้อบัญญัติงบประมาณที่ใช้กิจกรรมด้านการเมืองในชุมชน

3. ด้านการตัดสินใจทางการเมือง คือ หน่วยงานภาครัฐระดับจังหวัดควรจัดสรรงบประมาณให้ประชาชนใช้ในกิจกรรมรณรงค์ไปใช้สิทธิเลือกตั้งในท้องถิ่น คือ องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) และเทศบาลควรสร้างแรงจูงใจและสนับสนุนให้ประชาชนได้ร่วมเป็นคณะกรรมการจัดการเลือกตั้งในท้องถิ่น

4. ด้านการประเมินผลทางการเมือง คือ องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) และเทศบาลควรจัดหาผู้รับข่าวสารจากประชาชนให้ครอบคลุมพื้นที่ที่ห่างไกล จัดทำเว็บไซต์ซึ่งเกี่ยวกับการประเมินผลกิจกรรมการเมืองให้เป็นปัจจุบันและต่อเนื่อง ประชาชนสามารถสื่อสารส่งข้อมูลได้สะดวกและภาครัฐควรสนับสนุนให้จัดตั้งศูนย์รับข้อมูลทางการเมืองในชุมชน

3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจากการสนทนากลุ่ม พบว่า กระบวนการไปใช้สิทธิเลือกตั้งของประชาชนตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มีดังนี้ 1) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านการเมืองแก่เยาวชนในจังหวัดเลย เพื่อความเท่าเทียมในสังคมภายใต้ปกครองระบอบประชาธิปไตย เป็นการสร้างความเป็นพลเมืองและเตรียมความพร้อมให้เยาวชนสามารถพัฒนาสู่การเป็นพลเมืองที่มีประสิทธิภาพ เพราะเยาวชนจังหวัดเลยจะต้องเติบโตเป็นพลเมืองที่เป็นทรัพยากรที่สำคัญของจังหวัดเลยและของประเทศไทย ซึ่งเป็นกระบวนการกล่อมเกลารวมถึงการเมืองให้เยาวชนได้เรียนรู้เกี่ยวกับวิถีทางของการสืบทอดวัฒนธรรมทางการเมือง 2) การจัดการความรู้ด้านการเมืองของเยาวชนในจังหวัดเลย

เป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนสังคมความรู้หรือสังคมอุดมปัญญา เนื่องจากสังคมไทยจำเป็นต้องขับเคลื่อนทุกภาคส่วน จะส่งผลให้เยาวชนได้นำหลักประชาธิปไตย การเข้าไปมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และเข้าใจการควบคุมการตรวจสอบการเลือกตั้ง ส่งผลให้เยาวชนเข้าใจกระบวนการใช้สิทธิตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มีเหตุผลรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ยอมรับมติของเสียงส่วนใหญ่และเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม เคารพในสิทธิเสรีภาพของผู้อื่น มีความรับผิดชอบต่อตนเองและประเทศชาติ 3) กระบวนการไปใช้สิทธิเลือกตั้งของประชาชน ประชาชนได้รับฟังข่าวสารการเลือกตั้ง วันที่เลือกตั้ง สถานที่ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง การตรวจสอบสิทธิ เอกสารที่ต้องนำไปแสดงการใช้สิทธิเลือกตั้ง เพราะการเลือกตั้งเป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมือง ภาครัฐมีหน้าที่ต้องให้ความรู้ต่อประชาชนเพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจและมีส่วนร่วมด้วยความเต็มใจ รวมทั้งมีทัศนคติที่ดีต่อการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ซึ่งจะก่อให้เกิดการส่งเสริมและพัฒนาประชาธิปไตยของประเทศไทยและ 4) บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้งในจังหวัด คณะกรรมการจัดการเลือกตั้งวางแผนจัดเตรียมให้มีการเลือกตั้งในเขตที่รับผิดชอบ อำนวยความสะดวกให้ความรู้และข้อมูลข่าวสารต่อประชาชนที่มาใช้สิทธิเลือกตั้ง การนับคะแนนการเลือกตั้งด้วยความสุจริตและเที่ยงธรรมหลังการเลือกตั้งติดตามผลการเลือกตั้ง การจัดตั้งรัฐบาลและติดตามตรวจสอบการปฏิบัติงานของผู้แทนที่ประชาชนเลือกไปบริหารท้องถิ่นและประเทศชาติ ให้เป็นไปตามตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550

อภิปรายผลการวิจัย

1. ความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในจังหวัดเลย โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เนื่องจาก จังหวัดเลยเป็นจังหวัดตั้งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนที่ประชาชนประกอบอาชีพเกษตรกรรมตามฤดูกาล ประชาชนส่วนใหญ่ มีการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองจึงไม่ต่อเนื่อง ดังนั้นหน่วยงานภาครัฐในจังหวัดเลย ควรส่งเสริมให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมทางการเมืองเพิ่มขึ้น เช่น สนับสนุนหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องได้มีการณรงค์ให้ประชาชนเห็นความสำคัญของการมีส่วนร่วมทางการเมือง การให้ความรู้ประชาชนด้านการเมืองเพื่อให้มีความรู้จะสามารถปฏิบัติตนเพื่อเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองได้อย่างเหมาะสม การจัดการเลือกตั้งในจังหวัดให้มีความโปร่งใสสร้างความเชื่อมั่นให้กับประชาชน สร้างช่องทางให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมประเมินผลการจัดกิจกรรมทางการเมืองเพิ่มขึ้น ซึ่งจะส่งผลประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองเพิ่มมากขึ้น ซึ่งเป็นไปตามแนวคิดของ Harold Lasswell (1948) คือ การมีส่วนร่วมทางการเมืองเป็นการตัดสินใจ ใครจะได้อะไร เมื่อใดและอย่างไร เหตุใดมนุษย์จึงต้องปกครองกัน การเมืองกับการปกครองเป็นเรื่องใกล้ตัว มนุษย์โดยธรรมชาติเป็นสัตว์สังคมที่ต้องอาศัยอยู่รวมกันเป็นกลุ่มเป็นหมู่คณะ ส่วนแนวคิดของ Robert E. Murphy (1970)

กล่าวว่า ทฤษฎีการเมืองเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์ความคิดหรือปรัชญาการเมืองการปกครอง มุ่งมั่นที่จะทำความเข้าใจและตีค่าข้อมูลความจริงทั่วไปที่มีความสัมพันธ์กับการกำหนดสมมุติฐาน (Hypothesis) Niccolo Machiavelli (1913) ได้กล่าวถึงพฤติกรรมทางการเมืองและคุณค่าทางสังคมของมนุษย์ และทฤษฎีการเมืองของโธมัส ฮอบส์ ตั้งสมมุติฐานว่าระบบการเมืองจะก่อประโยชน์ให้แก่ประชาชน และส่วนรวม (เสถียร หอมจรรย์และคณะ, 2554) มีงานวิจัยที่สอดคล้องคือ นันทวุฒิ บุญยะสิทธิ์ (2547) ศึกษาองค์ประกอบที่จำเป็นต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของทหารในมณฑลทหารบกที่ 14 อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี, ปราณี ทองคำ (2548) ศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของคณะกรรมการพัฒนาสตรี หมู่บ้าน (กพสม.) ในจังหวัดปัตตานีและกิตติภูมิ บุญชูวิทย์ (2544) ศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนในเขตจังหวัดขอนแก่นพบว่าอยู่ในระดับปานกลางและสอดคล้องกับสุรพล กระแสรัตน์ (2544) ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการเลือกตั้ง: ศึกษาเฉพาะกรณีเทศบาลตำบลปะลัฏ อำเภอสุไหงปาดี จังหวัดนราธิวาส

2. ประชาชนในจังหวัดเลยที่มีเพศ ระดับการศึกษา อายุและอาชีพต่างกันมีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองในภาพรวมไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องจากประชาชนไทยมีสิทธิทางการเมืองเท่าเทียมกันตามที่ระบุไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยและสิทธิมนุษยชน (Human Right) ตามแนวคิดของ Hilgard, E. R. (1962) ที่กล่าวว่าความคิดเห็นเป็น อารมณ์ ความรู้สึก ความคิดและข้อสันนิษฐานของบุคคลมีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง สิ่งสำคัญในการแสดงความคิดเห็นคือการให้เหตุผลหรือข้อสนับสนุนประกอบ และงานวิจัยที่สนับสนุนคือ ปราณี ทองคำ (2548) ที่ศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของคณะกรรมการพัฒนาสตรีหมู่บ้าน (กพสม.) ในจังหวัดปัตตานี พบว่า อายุ ระดับการศึกษา รายได้ ที่นับถือศาสนาต่างกันมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยรวมไม่แตกต่างกัน

3. แนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในจังหวัดเลย ได้แก่ การจัดทำสิ่งพิมพ์ข้อมูล เพิ่มหอกระจายข่าว มีงบประมาณณรงค์ไปใช้สิทธิ์เลือกตั้ง จัดทำเว็บไซต์ช่องทางสื่อสาร และจัดตั้งศูนย์รับข้อมูลทางการเมือง หน่วยงานภาครัฐควรให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นในการวางแผนจัดกิจกรรมการเมืองในระดับจังหวัด เป็นไปตามแนวคิดของ Myron Wiener (1971, pp. 161-163) การมีส่วนร่วมทางการเมืองมีความหมายที่สะท้อน การกระทำเชิงกิจกรรมจะแสดงออก เช่น การกระทำในรูปแบบการสนับสนุนหรือการกระทำเพื่อเรียกร้องต่อรัฐบาล (Support and de-mand) เพื่อผลในการที่จะมีอิทธิพลต่อการเลือกนโยบายของรัฐ ต่อการบริหารงานของรัฐและต่อการเลือกผู้นำทางการเมืองของรัฐบาลในระดับท้องถิ่นหรือระดับชาติ

4. กระบวนการไปใช้สิทธิเลือกตั้งของประชาชนตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 1) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านการเมืองแก่เยาวชน เพราะเยาวชนไทยจะต้องได้รับ

การกล่อมเกล่าให้มีความรู้เรื่องการปกครองระบอบประชาธิปไตยและบทบาทหน้าที่พลเมืองตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Matt Henn and Nick Foard (2002, p. 1) ที่ศึกษาเยาวชนและส่วนร่วมทางการเมืองและความน่าเชื่อถือในประเทศอังกฤษ พบว่า เยาวชนในอังกฤษจะเชื่อมต่อจากกระบวนการทางการเมืองที่เป็นทางการและอัตราการออกเสียงของเยาวชนในการเลือกตั้งทั่วไปในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา ส่งผลให้กลุ่มชนชั้นทางการเมือง เยาวชนที่มีความสนใจในเรื่องการเมืองจะมีความกระตือรือร้นที่จะเล่นบทบาทในกระบวนการทางการเมือง ดังนั้นในจังหวัดเลย โดยเฉพาะสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งจังหวัดเลยจะต้องให้การศึกษาแก่เยาวชนและประชาชน เรื่องการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข เผยแพร่ความรู้และข่าวสาร เรื่องการเลือกตั้งและอำนวยความสะดวกเมื่อประชาชนไปใช้สิทธิเลือกตั้งในแต่ละพื้นที่ของจังหวัดเลย ให้ประชาชนมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการวางแผนจัดกิจกรรมการเมืองในระดับจังหวัด เพิ่มขึ้น จะเป็นแนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในจังหวัดเลยได้เพิ่มมากขึ้น ซึ่งประชาชนจะต้องมีส่วนร่วมตรวจสอบควบคุมและแทรกแซงการทำหน้าที่ของตัวแทนของประชาชนอย่างต่อเนื่อง (การมีส่วนร่วมทางการเมืองผลในทางปฏิบัติ, 2554) เมื่อประชาชนเข้าใจและเห็นความสำคัญต่อการไปมีส่วนร่วมทางการเมืองไปใช้สิทธิเลือกตั้งจะส่งผลให้มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภาที่เลือกเข้าไปปกครองแบบผู้แทน (Representative government) บริหารประเทศตามกระบวนการปกครองแบบประชาธิปไตยซึ่งบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ดังเช่น ผลการวิจัยของ Ines Levin (2002, p. 2) ที่ศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองและการใช้ทรัพยากร: การประยุกต์ใช้แนวทางใหม่ พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองถูกต้องตามกฎหมายการรับรู้ของรัฐบาลและนโยบายโดยอัตโนมัติ นักวิชาการได้พยายามที่จะพัฒนาทฤษฎีของการมีส่วนร่วมทางการเมืองและการวัดรูปแบบวิธีการออกเสียงลงคะแนนและอื่นๆ ของการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่ได้รับผลกระทบจากหลากหลายปัจจัยรวม เช่น ลักษณะทางสังคม ประชากรศาสตร์ แรงจูงใจทางจิตวิทยา เครือข่ายทางสังคม ตามกฎหมาย อุปสรรคในการมีส่วนร่วมในความพยายามที่จะได้รับออกมาลงคะแนนเสียงและแม้แต่สภาพอากาศในวันเลือกตั้งก็ตาม

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ผลการวิจัยพบการมีส่วนร่วมทางการเมืองด้านข้อมูลข่าวสารทางการเมืองอยู่ในระดับน้อย ดังนั้นจังหวัดเลยควรพัฒนาช่องทางการเสนอข่าวสารทางการเมืองและกิจกรรมทางการเมืองต่อประชาชนเพิ่มขึ้น ควรส่งเสริมให้ประชาชนได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองเพิ่มขึ้น หน่วยงานภาครัฐในจังหวัดเลย ควรจัดหาช่องทางเพื่อส่งเสริมให้ประชาชนได้รับข่าวสารและความรู้ทางการเมืองเพิ่มขึ้น เช่น การเข้า

ไปสนับสนุนประชาคมจังหวัด ประชาคมตำบลและประชาคมหมู่บ้าน การอบรมเชิงปฏิบัติการด้านการแจ้งข้อมูลข่าวสารทางการเมืองต่อผู้นำชุมชนเพื่อให้มีความรู้และสามารถในการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นแนวทางเดียวกัน เป็นการสร้างความตระหนักและเห็นความสำคัญของการปกครองระบอบประชาธิปไตย เพื่อให้ประชาชนได้รับข้อมูลที่เป็นปัจจุบันและสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งจังหวัดเลย จัดหาช่องทางให้ประชาชนให้ได้เข้าร่วมแจ้งข้อมูลข่าวสารการจัดกิจกรรมทางการเมืองในเวทีประชาคมหมู่บ้าน รณรงค์ส่งเสริมให้ประชาชนเข้าใจการเมืองอย่างมีจิตสำนึกในประชาธิปไตยและส่งเสริมให้สถานศึกษาให้ความรู้แก่เยาวชนเกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตย การเป็นพลเมืองประชาธิปไตยและส่งเสริมให้มีกิจกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองในด้านการแจ้งข้อมูลข่าวสาร การแสดงความคิดเห็นและการประเมินผลทางการเมืองให้มากยิ่งขึ้น

2. มหาวิทยาลัยราชภัฏเลยสนับสนุนอาจารย์และนักศึกษาสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ไปบริการวิชาการ (Academic Services) ให้โรงเรียนและชุมชนในจังหวัดเลย เช่น การให้ความรู้การปกครองระบอบประชาธิปไตย การเมือง การปกครองท้องถิ่นไทย การมีส่วนร่วมทางการเมืองที่ถูกต้องเหมาะสมและบริการสาธารณะที่จัดให้ประชาชนในการจัดการเลือกตั้งในท้องถิ่นและกระบวนการให้ความรู้ (Knowledge Process) และการจัดการความรู้ (Knowledge Management) เพื่อสร้างความเป็นพลเมือง (Civic Education) สร้างสมดุลในความแตกต่างหลากหลาย (Diversity) และความเป็นอันหนึ่งอันเดียว (Unity) เพื่อเตรียมความพร้อมให้เยาวชนสามารถพัฒนาสู่การเป็นพลเมืองที่มีประสิทธิภาพ (Effective Citizens) เป็นการกล่อมเกลากองทัพการเมืองให้เยาวชนได้เรียนรู้วิถีทางของการสืบทอดวัฒนธรรมทางการเมือง ภายใต้ของบริบทสังคมโลกปัจจุบัน ซึ่งจะส่งผลให้ประชาชนในจังหวัดเลยได้รับการพัฒนาด้านการเมือง (Political Development) อย่างเท่าเทียมกันและ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยเชิงปฏิบัติการสร้างแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในจังหวัดเลย
2. ควรวิจัยและพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน
3. ควรวิจัยประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านการเมืองของอาจารย์สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย
4. ควรวิจัยรูปแบบการพัฒนาความรู้ด้านการเมืองของประชาชนในจังหวัดเลย

เอกสารอ้างอิง

- กัลยา ชศัลลือ. (2552). การมีส่วนร่วมทางการเมือง ศึกษากรณีนักศึกษาภาควิชาสังคมศาสตร์
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย. เลข: ภาควิชาสังคมศาสตร์
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- กิตติม บัญชวิทย์, และคณะ. (2554). การมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย
ของประชาชนในเขตจังหวัดขอนแก่น. มหาวิทยาลัยขอนแก่น,ขอนแก่น.
- จรูญ สุภาพ. (2554). ทฤษฎีการเมือง. สืบค้นเมื่อวันที่ 2 ตุลาคม 2554, จาก www.libauto.tsu.ac.th
- ชัยอนันต์ สมุทวณิช. (2535). รัฐ. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นันท์วุฒิ บุญยะสิทธิ์. (2554). การมีส่วนร่วมทางการเมือง: ศึกษากรณีทหารในมณฑลทหารบกที่ 14
อำเภอเมืองจังหวัดชลบุรี. สืบค้นเมื่อวันที่ 11 สิงหาคม 2554, จาก <http://Thesis.tiac.or.th>
- บุญชม ศรีสะอาด. (2543). การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ปราณี ทองคำ. (2552). ศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของคณะกรรมการพัฒนาสตรีหมู่บ้าน
(กพสม.) ใน จังหวัดปัตตานี. สืบค้นเมื่อวันที่ 10 สิงหาคม 2552, จาก <http://Thesis.tiac.or.th/>
- วิทยา บุญยะเวชชีวิน. (2543). การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนต่อการปกครองท้องถิ่น
ศึกษากรณีเทศบาลบางปู จังหวัดสมุทรปราการ. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
(สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์). มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.
- ศุภวัฒนากร วงศ์ธนาสุ, และพีรสิทธิ์ คำนวนศิลป์. (2552). สถิติพื้นฐานเพื่องานวิจัยท้องถิ่น.
(พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: เอกซเปอร์เน็ต.
- _____. (2554). การมีส่วนร่วมทางการเมืองพลในทางปฏิบัติ. สืบค้นเมื่อวันที่ 5 มกราคม 2554, จาก
www.pub-law.net/publaw/view
- สุรพงษ์ พันชะโก. (2555). พฤติกรรมที่พึงประสงค์ของนักการเมืองในจังหวัดเลย. เลข: ภาควิชา
สังคมศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- สุรพล กระแสรัตน์. (2554). ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการเลือกตั้ง: ศึกษาเฉพาะกรณี
เทศบาลตำบลปะลัฏ อำเภอสว่างปาดะ จังหวัดนราธิวาส. สืบค้นเมื่อวันที่ 6 มกราคม 2554,
จาก www.soreda.oas.psu.ac.th
- เสถียร หอมขจร, และคณะ. (2554). ทฤษฎีการเมืองและจริยธรรม 3 (บทตรวจสอบลัทธิมาร์กซ์).
สืบค้นเมื่อวันที่ 2 ตุลาคม 2554, จาก www.lib.moj.go.th
- สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเลย. (2555). ข้อมูลประชาชนจังหวัดเลย.
สืบค้นเมื่อวันที่ 8 มกราคม 2555, จาก www.loei.ect.go.th

สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ. (2550). *รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550*. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร สำนักประชาสัมพันธ์. (2554). *การเลือกตั้ง*. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.

สำนักบริการข้อมูลและสารสนเทศ. (2554). *การมีส่วนร่วมทางการเมือง*. สืบค้นเมื่อวันที่ 23 ธันวาคม 2554, จาก www.idis.ru.ac.th

Eulau, H. (1963). *The behavioral persuasion in politics*. New York: Random House.

Hilgard, E. R. (1962). *Introduction to psychology*. New York: Harcourt, Brace & World.

Inés, L. (2013). *Summary of political participation is more than just resources: A new approach to the study of civic engagement*. European University Institute. Retrieved March 5, 2013, from www.eui.eu/Documents/InésLevin

Lasswell, H., Bryson, L., (ed.) (1948). *The structure and function of communication in society*. The communication of ideas. New York: Institute for Religious and Social Studies.

Lucian, P. (1962). *Politics, personality, and nation building: Burma's search for identity*. New Haven: Yale University Press.

Machiavelli, N. (1913). *Catholic encyclopedia*. New York: Rebert Appleton.

Matt, H. and Nick, F. (2013). *Young people, political participation and trust in Britain*. Retrieved March 14, 2013, from www.pa.oxfordjournals.org

Murphy, R. E. (2009). *Robert's first book after many a summer*. New York: Sterling Publishing.

Wiener, M. (1971). *Political participation: Crisis of the political process in crisis on Britain*. in political development. Princeton: Princeton University Press.

Yamane, T. (1973). *Statistics: An introductory analysis*. (3rd ed.) New York: Harper and Row.
